

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, С. Горова, Ю. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 4
(19 січня 2010 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	4
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ.....	11
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	18
ПОЛІТИКА	22
ЕКОНОМІКА.....	25

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Вибори Президента України 17 січня 2010 року

17 січня Україна обирала нового главу держави. Відповідно до заяви голови Центральної виборчої комісії В. Шаповала, вибори Президента України 17 січня 2010 р. можна вважати такими, що відбулися.

За даними ЦВК, станом на 11 годину 19 січня оброблено 99,86 % протоколів по Україні. У голосуванні взяли участь 24 555 447 виборців. Недійсними визнано 1,64 % виборчих бюлетенів. Не підтримали жодного кандидата 2,20 % виборців. За попередніми результатами, до другого туру виборів Президента України проходять лідер Партії регіонів В. Янукович та діючий Прем'єр-міністр, лідер БЮТ Ю. Тимошенко. Загалом позиції кандидатів на пост Президента виглядають таким чином:

Кандидат	% ЗА	Голосів ЗА
Янукович В. Ф.	35.35	8 680 946
Тимошенко Ю. В.	25.03	6 147 745
Тігіпко С. Л.	13.05	3 205 858
Яценюк А. П.	6.95	1 708 865
Ющенко В. А.	5.45	1 339 538
Симоненко П. М.	3.55	871 752
Литвин В. М.	2.35	577 930
Тягнибок О. Я.	1.43	352 544
Гриценко А. С.	1.20	295 786
Богословська І. Г.	0.41	102 373
Мороз О. О.	0.38	94 935
Костенко Ю. І.	0.22	54 320
Супрун Л. П.	0.19	47 281
Противсіх В. В.	0.16	40 308
Пабат О. В.	0.14	35 442
Ратушняк С. М.	0.12	29 769
Бродський М. Ю.	0.06	14 969
Рябоконт О. В.	0.03	8 325

Підтримка лідерів по регіонах:

В. Янукович

Ю. Тимошенко

%	„ЗА”	Графік	Регіон України	Графік	„ЗА”	%
35.35 %	8 680 946		УКРАЇНА		6 147 745	25.03 %
61.13 %	600 331		Автономна Республіка Крим		117 483	11.96 %
15.01 %	135 108		Вінницька область		422 056	46.90 %
9.60 %	56 320		Волинська область		315 505	53.78 %
41.67 %	764 127		Дніпропетровська область		271 134	14.78 %
76.04 %	1 854 825		Донецька область		105 369	4.32 %
24.27 %	167 757		Житомирська область		225 598	32.64 %
29.65 %	160 337		Закарпатська область		141 887	26.23 %
50.83 %	513 641		Запорізька область		123 946	12.26 %
5.11 %	39 596		Івано-Франківська область		301 819	38.98 %
15.45 %	146 025		Київська область		399 681	42.29 %
26.73 %	135 210		Кіровоградська область		174 903	34.58 %
71.07 %	933 694		Луганська область		85 590	6.51 %
5.68 %	83 717		Львівська область		511 354	34.70 %
51.27 %	308 240		Миколаївська область		81 367	13.53 %
51.12 %	593 084		Одеська область		118 110	10.18 %
25.27 %	203 124		Полтавська область		257 421	32.02 %
12.48 %	77 807		Рівненська область		273 286	43.85 %
18.76 %	114 795		Сумська область		224 809	36.74 %
9.82 %	63 534		Тернопільська область		230 697	35.67 %
50.18 %	730 313		Харківська область		155 509	10.68 %
40.37 %	217 371		Херсонська область		104 079	19.32 %
15.21 %	113 330		Хмельницька область		298 472	40.07 %
17.34 %	116 964		Черкаська область		278 166	41.24 %
19.12 %	83 098		Чернівецька область		140 429	32.31 %
19.51 %	117 601		Чернігівська область		257 579	42.74 %
15.91 %	227 639		м.Київ		511 317	35.74 %
56.09 %	114 523		м.Севастополь		13 320	6.52 %

(Офіційний веб-сервер Центральної виборчої комісії (www.cvk.gov.ua). – 2010. – 19.01).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.

Перший – пройшов!

17 січня в Україні відбувся перший тур президентських виборів. Результати виявилися цілком очікувані, що дає привід порадити як мінімум за вітчизняних соціологів та політологів: їх прогнози підтверджуються підрахунками ЦВК з точністю практично до коми. За даними опрацювання 99,9 % протоколів дільничних виборчих комісій, В. Януковичу віддали голоси 35,34 % виборців, Ю. Тимошенко – 25,04 %. Такі дані оприлюднені в прес-центрі ЦВК.

Отже, попередні підсумки такі: як і передбачалося, жоден з кандидатів не зміг отримати підтримки більшості населення, і Україну 7 лютого чекає другий тур виборів Президента. У ньому змагатимуться В. Янукович і Ю. Тимошенко – сумнівні в таких результатах виникали хіба що в штабі В. Ющенка.

Єдиний беззаперечний і остаточний висновок, що його можна зробити за показниками першого туру, формулюється оглядачами як «Україна без Ющенка». Директор Київського центру політичних досліджень і конфліктології М. Погребінський дуже важливим результатом 17 січня називає «благополучний відхід В. Ющенка від влади». «Щоб не було ніяких ілюзій – закінчилася одна епоха, почалася інша», – підкреслює він. Переконливою крапкою, що завершує епоху В. Ющенка, став показник його електоральної підтримки – 5 % – для діючого Президента рейтинг мізерний (до цього часу найнижчий результат був отриманий президентом Словаччини Р. Шустером – 7,4 % на виборах 2004 р.). Отже, Україна 17 січня не лише засвідчила провал політики В. Ющенка, а і, здається, зафіксувала світовий рекорд падіння популярності серед президентів у сучасній історії.

Утім, російський політолог С. Белковський вважає, що В. Ющенко відіграв позитивну роль у новітній історії України, і з його жорсткими критиками не згоден. «Віктор Ющенко останні п'ять років гарантував демократію і не допустив узурпації влади, незважаючи на те що до скасування демократії і узурпації тяжіли всі – і Ю. Тимошенко, і основні опоненти в таборі переможця помаранчевої революції. Якби у 2004 р. виграв В. Янукович, вся опозиція була б закатана в бетон. В. Янукович постав з політичної могили багато в чому завдяки В. Ющенку. Тому сьогодні Україна – демократична країна і дає урок демократії і вільних виборів більшості інших країн пострадянського простору. І це значним чином заслуга Президента, що йде з посади».

Як би там не було, оцінка Президента В. Ющенка, з усіма його недоліками і досягненнями – справа часу, а вибори-2010 ставлять перед експертами більш практичні і нагальні завдання. Одне з них – аналіз «феномену Сергія Тігіпка», чий

третій, зате стрімкий результат став хоч і очікуваною, але все одно сенсацією, з якої напрошується принаймні два висновки. По-перше, більш ніж 13-відсоткова підтримка, отримана політиком, що репрезентує «нове покоління, молодих політиків», демонструє, що значна частина виборців втомилася від звичних осіб і брендів, і перебуває в пошуку «третьої сили». По-друге, високий показник С. Тігіпка засвідчує суспільний запит на неконфліктне політичне середовище: спокійний, стриманий стиль політичної кампанії знайшов підтримку не лише на Сході і Півдні – базовому електоральному полі політика-банкіра, а й забезпечив йому 4–5 % прорив у Західному регіоні.

Поряд з успіхом С. Тігіпка слід відзначити вкрай невдалий виступ «старожилів» української політики – П. Симоненка, В. Литвина, О. Мороза, кожен з яких навіть не дотягнув до трьох відсотків. Це, очевидно, ще одне свідчення зробленого вище висновку про посилення суспільного замовлення на оновлення політикуму, наростання критичної маси розчарування «старою гвардією». Черговим його підтвердженням можна вважати і найнижчу за останні роки активність виборців – явка в цілому по Україні, за оперативними даними Центральної виборчої комісії, становила 66,72 %. Найвища активність виборців зафіксована у Львівській – 73 %, Волинській – 71 %, Луганській – 71 %, Донецькій – 69 % областях. Найнижчим відсоток громадян, що взяли участь у виборах, виявився в Закарпатській – 56 %, Житомирській і Одеській – по 62 % областях. Ці цифри дають змогу говорити про зниження виборчої активності (у 2004 р. явка в останньому турі голосування сягала 77,19 %) та робити цілком закономірні на цьому фоні висновки про розчарування українців.

Утім, в умовах політичної й економічної кризи зафіксована явка – досить висока, а український виборець все ще демонструє значну політичну активність порівняно з багатьма європейськими країнами. Так, президент соціологічної служби «Український барометр» В. Небоженко вважає, що Україна виходить на європейський рівень, оскільки нині явка у нас якраз реальна, тоді як явка в 70–80 %, з точки зору політолога, якраз і налаштовує на роздуми щодо її неправдоподібності.

Нинішні вибори в цілому отримали досить високі оцінки: дрібні порушення, звісно, були, але загалом – усе цілком демократично. Задоволеними ходом виборів залишилися у ЦВК. «Звичайно, окремі порушення є. Куди без них. Але вони не мають масового характеру», – заявила секретар комісії Т. Лукаш. Ці висновки підтверджуються й даними МВС. Ю. Луценко заявив, що вибори пройшли спокійно: було зареєстровано 74 порушення, зокрема 11 спроб винести бюлетені за межі дільниць, 11 фактів незаконної агітації, шість спроб підкупу виборців, чотири факти перешкоди роботі виборчої комісії, що для України, за словами Ю. Луценка, просто дрібниці.

Комітет виборців України заявив про відсутність істотних і системних порушень на виборах Президента, які могли б вплинути на загальний результат виборів. Водночас КВУ зазначає, тим не менше мали місце традиційні для

українських виборів проблеми, такі як псування напередодні голосування виборчих бюлетенів шляхом незаконного проставлення штампу «вибув», штучний «зрив» кворуму в дільничних комісіях. Також відбувалися порушення процедури та часу відкриття дільниць, порушення прав спостерігачів та представників ЗМІ щодо їх присутності на дільницях, спроби виносу бюлетенів та ін. Найбільшою проблемою виборів КВУ вважає низьку якість списків виборців.

Нарікання на списки звучать і від політиків: як зазначали і представник фракції НУ – НС Ю. Кармазін, і лідер ВО «Свобода» О. Тягнибок, «145 млн грн, які були кинуті країною на створення реєстру, ЦВК спустила в каналізаційну трубу».

Позитивно перебіг виборів оцінюють присутні на українських виборах спостерігачі від ряду міжнародних організацій, серед яких ОБСЄ, Рада Європи, Європейський парламент, Міжнародний республіканський інститут. Єврокомісія, спираючись на оцінку виборів Місії спостерігачів ОБСЄ/БДПЛ, привітала проведення першого туру голосування, відзначаючи, що «енергійна передвиборна кампанія надала широкі можливості для вибору», та констатує, що «вибори відбулися в мирній атмосфері з високою явкою виборців». На думку голови місії спостерігачів на президентських виборах в Україні від Європейського парламенту П. Ковала, перший тур виборів Президента України засвідчив перемогу масових акцій протесту проти фальсифікацій виборів 2004 р., названих помаранчевою революцією. «Думаю, що це перемога помаранчевої революції в тому сенсі, що тоді йшлося про свободу вибору», – підкреслив він.

Висновок наглядової місії Міжпарламентської асамблеї СНД підтверджує оцінку західних експертів: перший тур президентських виборів в Україні, що відбувся 17 січня, пройшов без суттєвих порушень і відповідав законодавству країни.

Загалом, оцінки міжнародних спостерігачів позитивні та досить однотайні – як у частині визнання виборів демократичними та прозорими, так і в переліку недоліків виборчого процесу, що хоч і не вплинули істотно на результати народного волевиявлення, та потребують врахування та виправлення в майбутньому. Спостерігачі відзначають, що списки виборців все ще залишаються проблемою українських виборів. Вітаючи Україну із створенням першого централізованого електронного реєстру виборців, міжнародні організації, що надіслали спостерігачів, відзначають величезні проблеми з точністю списків і їх веденням. Крім того, експертами наголошується: виборче законодавство під час виборів неодноразово змінювалося, що демонструє його недосконалість, а ухвалення в останню хвилину змін до виборчого закону створило плутанину навколо самого закону і його трактування.

Дійсно, певної нервовості першому туру виборів надавали відсутні зрозумілі правила голосування, змінені судом у ніч перед виборами: Київський апеляційний адміністративний суд заборонив вносити зміни до списку виборців у день голосування, а також зобов'язав всіх, хто має намір голосувати вдома, мати при

собі медичні довідки, що підтверджують необхідність амбулаторного лікування. Ускладнило ситуацію і те, що Партія регіонів оголосила про ігнорування «ангажованого або корисливого судового рішення». Ці обставини не лише змушували членів виборчкомів усіх рівнів розв'язувати проблеми буквально «на марші», але і загрожують проявитися після першого туру, вже як привід для майбутніх судових війн, що можуть розгорітися між Ю. Тимошенко і В. Януковичем. Рішення, за якими правилами працювати, що їх були змушені самостійно приймати комісії, відкривають шлях для оскарження результатів голосування. Отже, суперечка навколо конфліктних норм ще не закінчена.

Підвищення напруження додала і тема так званого «грузинського десанту» – понад 2 тис. грузинських спостерігачів, які, отримавши відмову ЦВК у реєстрації, прибули спостерігати за дотриманням процедури виборів (звісно ж, на Донеччині – де ж іще) із журналістськими посвідченнями. Тему «підігрівали» обидві сторони головних опонентів президентських перегонів: «регіонали» наголошували на «спортивній статурі так званих журналістів» та називали їх не інакше, як «бойовиками»; «бютівці» ж, після декількох незначних конфліктів прибулих із окремими найбільш активними виборцями шахтарського краю здійняли галас ледве чи не про геноцид «мирних журналістів донецькими бандитами». І хоча відверто рукотворний характер проблеми викликає у вітчизняних оглядачів схильність до переважно поблажливо-іронічного її висвітлення, було б набагато спокійніше, якби вона була розв'язана оперативно і не виявилася банальною репетицією чи пробою сил в очікуванні другого, вирішального туру виборів.

Попри всі ці застереження, наголосимо ще раз, світова спільнота сказала своє слово: вибори – чесні, вибори відбулися. Цей висновок важливий з огляду на ту роль, яку оцінки міжнародних спостерігачів, в першу чергу західних, відігравали раніше в розгортанні післявиборчих сценаріїв в Україні. Важливість зазначеного висновку підкреслюється ще і тим, що оцінки першого туру виборів Президента самими учасниками перегонів відрізняються.

Як повідомила народний депутат від Партії регіонів Г. Герман, штаб лідера Партії регіонів В. Януковича перший тур вважає чесним і прозорим. «Величезна кількість спостерігачів західних, а також кандидати, які йшли на вибори не від влади, вже заявили, що перший тур виборів був чесним і прозорим. Ми також схилиємося до такого висновку», – сказала вона.

У штабі В. Ющенко констатують, що перший тур виборів глави держави відбувся чесно і демократично. Як зазначив перший заступник керівника штабу Ющенко Р. Безсмертний, «ті невеликі порушення, які спостерігались, не вплинули на результати голосування», – сказав він.

Зі свого боку у БЮТ наголошують, що 10 % розрив між Ю. Тимошенко і В. Януковичем – тимчасовий, штучний і організований за вказівкою ЦВК шляхом зволікання з передачею протоколів з мокрою печаткою. Таким чином, на думку «бютівців», Партія регіонів дістане можливість маніпулювати цифрами і демонструвати громадянам свою перевагу над Ю. Тимошенко.

А от Блок Литвина взагалі не визнає вибори Президента. «Литвинівці» вважають, що під час першого туру голосування були масові порушення, зокрема підкуп виборців, використання адміністративного ресурсу. «Ми вважаємо їх недемократичними і такими, що не відповідають волевиявленню громадян», – заявив депутат від Блоку В. Литвина О. Зарубінський. Він повідомив, що Блок В. Литвина готовий подати до Верховної Ради проект постанови про перерахунок голосів у першому турі президентських виборів, а також готовий ініціювати ще одну постанову про визнання виборів такими, які не відповідають волевиявленню громадян.

Проте незадоволення так званих «міноритарних акціонерів» виборчого процесу навряд чи відіграє вирішальну роль: результати першого туру влаштовують головних учасників кампанії. Запекла боротьба розгорнеться в контексті вирішального другого туру. Наразі ж вона буде швидше «пристрілочною» і для основних суперників – Ю. Тимошенко та В. Януковича – обертатиметься навколо розмірів дистанції між першим та другим місцем першого туру. Контури цієї боротьби були окреслені буквально одразу після закриття виборчих дільниць 17 січня і ознаменувалися черговим «соціологічним скандалом». Йдеться про дані екзит-полів: лише один із шести проведених («Національний екзит-пол») зафіксував перемогу у першому турі В. Януковича з незначним відривом в межах 5 %, решта показали різницю в 10 %. Зрозуміло, що у штабі Ю. Тимошенко взяли до уваги тільки вигідний для них екзит-пол, оголосивши решту «замовленими». «Регіонали» зі свого боку наполягають на достовірності 10-відсоткового розриву, зафіксованого і ЦВК.

Сенс дискусії про масштаби розриву лежить на поверхні. Головні резони не лише в тому, що 10-відсоткова різниця надто серйозна для того, щоб оскаржити її у судах, а і в психологічному аспекті: перевага, виражена двозначним числом сприймається як істотніша. Оперуючи цими даними, опоненти можуть заявляти про деморалізацію команди Ю. Тимошенко та прогнозувати, що такий великий відрив гарантує їм програш у другому турі. Це також аргумент для заяв про народний вотум недовіри, отриманий Ю. Тимошенко, оскільки істотне домінування лідера опозиції свідчить про масове розчарування урядовою політикою. Відповідним шансом уже скористався В. Янукович. «Голосування – це був своєрідний референдум. Сьогодні вони отримали оцінку від виборців, і ця оцінка була справедливою», – підкреслив він.

Утім, наголосимо ще раз: дискусія про різницю між фіналістами першого туру в першу чергу працює як іміджевий і психологічний фактор, а не як однозначний сигнал про результати другого. Навіть фіксуючи 10-відсотковий відрив В. Януковича, експерти відзначають, що в Україні вперше склалася ситуація, коли підсумки другого туру спрогнозувати неможливо. Як зазначає директор Інституту Горшеніна К. Бондаренко, «поки що не факт, що нинішній фаворит кампанії може стати фаворитом другого туру».

Особливої гостроти в цьому контексті набуває питання перерозподілу голосів

аутсайдерів першого туру. У боротьбу за них включилися обидва претенденти на президентську посаду. В. Янукович готовий підтримати ідеї за зміни в країні всіх кандидатів на пост глави держави. Ю. Тимошенко закликає кандидатів підтримати її і обіцяє всім, хто віддасть свої голоси їй у другому турі, реалізацію їх програм і ідей. «Усі кандидати мають усі шанси на те, щоб об'єднатися перед другим туром виборів», – сказала вона. Очевидно, що чинний Прем'єр активізуватиме гасла часів «помаранчевої революції», можливо, головним чином пов'язані з позиціонуванням «демократ – недемократ», розраховуючи рекрутувати під свої прапори виборців В. Ющенко, О. Тягнибока, А. Гриценка. Слід визнати, що ці розрахунки небезпідставні: зрозуміло, що значна частина виборців Західної України, які не підтримали Ю. Тимошенко у першому турі, 7 лютого віддадуть їй свої голоси, керуючись принципом «меншого зла». Можна також прогнозувати, що за цим же принципом значна частина виборців П. Симоненка, І. Богословської, О. Мороза в другому турі підтримають В. Януковича. Утім, такий перерозподіл голосів у другому турі став для України традиційним. Набагато цікавіше, як розподілятимуться голоси С. Тігіпка і А. Яценюка, які акумулювали принципову і навіть критичну для фіналістів президентської гонки масу електоральних симпатій.

На особисту підтримку політиків так званої «нової генерації» фіналістам розраховувати не доводиться. Обидва кандидати відмовилися закликати своїх прихильників віддати голоси в другому турі за будь-кого з фаворитів, плануючи найближчим часом зайнятися партійним будівництвом. І якщо електорат А. Яценюка швидше все ж постпомаранчевий і його вибір в першу чергу на користь Ю. Тимошенко більш прогнозований, то рішення виборців С. Тігіпка стане інтригою нинішніх виборів. Збірний портрет прихильника політика в цьому плані остаточної відповіді не дає. З одного боку, виборець С. Тігіпка – це переважно виборець центру, півдня і сходу України. Тому багато хто з політологів пророкує, що його підтримка швидше дістанеться В. Януковичу. З іншого – це людина, розчарована в трійці лідерів, налаштована на зміни, яка хотіла б бачити якесь оновлення. І тут важко не погодитись із висновком російського політолога С. Белковського, який підкреслює, що В. Янукович, уособлюючи образ консервативного політика, управлінця ще радянського зразка, в очах виборців, налаштованих на зміни, поступатиметься більш мобільному образу Ю. Тимошенко.

Загалом, зваживши ці аргументи, можна зробити висновок, який навряд чи задовольнить політиків, що прагнуть ясності: електоральні симпатії – не сумнозвісний свинячий грип, під час політичних контактів не передаються. Передати голоси від одного кандидата до іншого неможливо, люди все одно проголосують по-своєму і вибір українці часто роблять емоційний. Науковий керівник фонду «Демократичні ініціативи» І. Бекешкіна переконана, що навіть перетікання голосів так званих демократичних кандидатів у другому турі до Ю. Тимошенко не є беззаперечним. «Як Ю. Тимошенко мобілізувати голоси у

першому турі, які були не за неї, але не будуть голосувати за В. Януковича... Але чи будуть вони голосувати за неї – це великий знак питання. Вони не переходять їй стовідсотково від таких кандидатів, як Яценюк, Ющенко, Тягнибок чи Гриценко. У кращому разі вони переходять на 40 %», – зауважила вона.

Матеріалом для роздумів можуть слугувати також дані соціологічних опитувань, які з'ясовували, зокрема, і питання, як голосуватимуть українці у другому турі президентських виборів. Їх підрахунки продовжують фіксувати лідерство В. Януковича. Як свідчать дані соціологічного опитування компанії Research&Branding Group, оприлюднені в ефірі «Шустер Live», у другому турі за В. Януковича готові проголосувати 44,37 % українців; за Ю. Тимошенко готові віддати свої голоси 37,67 %. Не підтримають жодного кандидата 11,8 %. Не збираються голосувати 1,96 % виборців; 7,18 % респондентів не змогли відповісти.

Крім того, дані свого опитування оприлюднила глава правління Інституту соціологічних досліджень ім. Яременка О. Балакірева. Результати цього опитування свідчать, що за В. Януковича у другому турі виборів Президента готові проголосувати 44,1 % виборців, за Ю. Тимошенко – 38,5 %, не підуть на вибори – 3 %, проти обох кандидатів – 8,6 % і не визначилися – 5,6 % респондентів.

Також результати свого опитування оприлюднив Київський міжнародний інститут соціології. Згідно з ними, у другому турі президентських виборів за В. Януковича готові проголосувати 41,4 % виборців. Ю. Тимошенко готові віддати свої голоси 30,1 % виборців, не підтримають жодного кандидата – 13,9 %, не братимуть участь у голосуванні 5,6 % виборців і не визначилися 9 % респондентів.

Проте оперувати оприлюдненими результатами слід дуже обережно, хоча б тому, що вони залишають досить великий люфт для коливань електоральних симпатій: сумарна кількість українців, що за три тижні до другого туру не збираються йти на вибори, готові голосувати проти обох кандидатів і ще не визначилися, за результатами різних опитувань становлять 20 % і вище. Таким чином, у кандидатів є можливість не лише мобілізувати свій базовий електорат, що в першому турі залишився неактивним унаслідок розчарування чи святкового небажання втягуватися в політичні баталії, а й поборотися за перспективу перетворити потенційну енергію 20 % виборців на кінетичну, таку, що рухатиме саме їх рейтингові показники вгору.

Отже, прогнозованість подальшого перебігу виборів Президента України залишається досить низькою. І йдеться не лише про визначення імені переможця, а й про поки що досить слабо задіяні політтехнологічні ресурси кандидатів. І нарешті, останнє: на відміну від більшості країн, у яких найбільша інтрига саме перебіг виборів, в Україні найцікавіше починається лише після того, як народ скаже своє слово. Тому головні інтриги політичного сезону-2010 попереду.

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор.

КВУ: порушення на виборах не носили масового характеру

Комітет виборців України не зафіксував на виборах Президента України 17 січня суттєвих і системних порушень, які б могли вплинути на загальний результат виборів. Про це говорили в понеділок, 18 січня, на прес-конференції голова правління Комітету виборців України О. Черненко та заступник голови правління – виконавчий директор Комітету виборців України В. Тесленко.

17 січня 2010 р. за голосуванням та підрахунком голосів на виборах Президента України спостерігали 2000 активістів КВУ, які перебували у статусі журналістів газети «Точка зору». Спостереження велося у 20-ти регіонах України.

«Можна сказати, що вибори пройшли з проблемами, але вони не носили масового характеру», – зазначив О. Черненко.

Серед традиційних для українських виборів проблем було відзначено, в першу чергу, псування напередодні голосування виборчих бюлетенів шляхом незаконного проставлення штампу «вибув». КВУ зафіксував такі випадки в Сумській, Донецькій, Запорізькій та Чернівецькій областях. Крім того, на одній із дільниць Миколаївської області таким штампом узагалі були проштамповані всі бюлетені. За інформацією Комітету виборців, на цій дільниці вибори так і не відбулися.

По-друге, відзначався штучний зрив кворуму в дільничних виборчих комісіях. Найбільш кричущим прикладом була названа ситуація в Білоцерківському районі (99 округ), де 28 дільниць не змогли вчасно розпочати свою роботу через штучний зрив кворуму окружною комісією. «Представники від В. Януковича і його технічних кандидатів просто не вийшли працювати на дільниці. Відповідно, дільниці вчасно не відкрились. Пізніше ОВК дозволила дільницям відкриватись без кворуму. Проте зараз окружна комісія на цій підставі не хоче визнавати результати по цих дільницях. Подана відповідна скарга до суду. Якщо по даних дільницях буде визнано вибори недійсними – це голоси понад 20 тис. виборців», – повідомив О. Черненко.

По-третє, порушення прав спостерігачів та представників ЗМІ щодо їхньої присутності на дільницях. «Такі випадки часто фіксувалися в східних областях. Наприклад, у Донецькій області на виборчому окрузі 48 міжнародних спостерігачів навіть змусили покинути територію округу, погрожуючи їм застосуванням силових методів», – відзначив В. Тесленко.

По-четверте, відбувалися спроби виносу бюлетенів та голосування поза межами дільниць. Були спроби фальсифікацій виборів за допомогою «каруселей».

Зокрема, за інформацією КВУ, в Запорізькій області був зафіксований випадок, коли за сприяння члена дільничної виборчої комісії виборець уквала дев'ять бюлетенів, але була затримана на виході з дільниці. Масово фіксувалися такі випадки у Вінницькій області.

Крім того, відзначалися проблеми під час процедури підрахунку голосів, а також відбувалися прикрі інциденти, пов'язані з пограбуванням приміщення ОВК, та вимкнення світла на дільницях під час підрахунку голосів.

Утім найбільшою проблемою під час виборів Президента України стала низька якість списків виборців і пов'язане з цим масове включення у списки виборців громадян за рішенням дільничних комісій. Кількість таких включень коливається від кількох виборців до 100 на дільницю. КВУ наголосив на незаконності процедури такого включення, водночас, за повідомленнями спостерігачів КВУ, в переважній більшості випадків у списки включали громадян, які дійсно повинні голосувати на цих дільницях, але з якихось причин до списків не потрапили.

Загальна кількість виборців, які голосували за місцем перебування виборця 17 січня 2010 р., у цілому відповідала середній кількості таких виборців, порівняно з попередніми виборами. Однак КВУ фіксував нечисленні факти фальсифікації таких заяв та порушення під час «виїзного» голосування.

У Комітеті виборців України вважають, що Центральна виборча комісія в день голосування загалом справлялася зі своїми обов'язками щодо вирішення тих проблемних питань, що виникали під час голосування. Водночас ЦВК приділила недостатню увагу щодо роз'яснення членам комісії та громадянам процедурних моментів щодо організації голосування.

За підсумками власного спостереження КВУ рекомендує:

– по-перше, Верховній Раді України перед повторним голосуванням на законодавчому рівні вирішити питання процедури голосування за місцем перебування виборця та включення виборця у списки в день голосування;

– по-друге, ЦВК надати чіткі роз'яснення членам виборчих комісій і виборцям щодо проблемних моментів застосування законодавства;

– по-третє, ще до оголошення офіційних результатів вирішити питання легітимності члена ЦВК А. Писаренка, щоб не ставити під сумнів легітимність рішення КВУ щодо результатів виборів (19 січня Верховна Рада України прийняла Постанову щодо звільнення з посади члена Центральної виборчої комісії Писаренка Анатолія Аркадійовича у зв'язку з досягненням 65-річного віку. – Ред.);

– по-четверте, органам ведення Державного реєстру виборців повною мірою проаналізувати та включити до реєстру всіх тих виборців, що вмотивовано були внесені до списків виборців у день голосування;

– по-п'яте, кандидатам, які не потрапили до другого туру, відмовитись від спроб оскаржити результати виборів, оскільки це може позначитись на якості підготовки до повторного голосування;

– по-шосте, кандидатам, які візьмуть участь у повторному голосуванні, врахувати проблеми, що виникли під час голосування в першому турі, забезпечити кваліфіковане представництво у виборчих комісіях і відмовитись від сценаріїв незаконного впливу на виборчий процес та спотворення результатів виборів.

Відповідаючи на запитання журналістів стосовно прогнозів щодо можливості виникнення проблем у другому турі президентських виборів, голова правління Комітету виборців України відзначив, що «загрози лишаються ті ж самі. Це зрив виборів на певних ділянках або через кворум, або через псування бюлетенів. Можливо, це підкуп виборців. У першому турі особливо витрачатись на підкуп не було сенсу. Краще випробувати технології – що працює, а що ні, щоб більш масово їх застосувати у другому турі».

(Інформація СІАЗ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про календарний план проведення шостої сесії Верховної Ради України шостого скликання».

Планом, зокрема, передбачено відкрити сесію 2 лютого і закрити 16 липня 2010 р. Протягом сесії заплановано провести: 13 тижнів пленарних засідань; п'ять тижнів роботи народних депутатів у комітетах і фракціях та 13 годин запитань до уряду України.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 5481 *(Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 19.01).*

***

Председатель Верховной Рады Украины В. Литвин в понедельник, 18 января, внес на рассмотрение парламента проект постановления о перевыборах Киевского городского головы.

Соответствующий проект № 5520 «О назначении внеочередных выборов депутатов Киевского горсовета и киевского городского головы» зарегистрирован в Верховной Раде, но его текст пока отсутствует на сайте парламента.

Ранее В. Литвин заявлял, что такие выборы должны состояться 30 мая 2010 г. *(УРА-Информ (ura-inform.com). – 2010. – 18.01).*

***

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко повідомив, що 18 січня в парламенті зареєстрований проект постанови «Про призначення позачергових виборів депутатів Київської міської ради та Київського міського голови» (р. н. 5520-1), авторами якого є народні депутати М. Томенко, А. Кожем'якін та К. Куликов.

За словами заступника Голови Верховної Ради, ця постанова є реакцією на «надзвичайний стан» у місті Києві, де «міська влада не здатна забезпечити елементарну безпеку громадян України та нормальну життєдіяльність столиці».

М. Томенко також нагадав, що Тимчасова слідча комісія парламенту з питань розслідування обставин порушення Конституції України та законів України, прийняття протиправних рішень посадовими особами Київської міської ради та її виконавчого органу щодо порушень законодавства посадовими особами київської влади у своєму звіті акцентувала увагу на тому, що посадові особи органів Київської міської влади цинічно та зухвало порушують вимоги законодавства, нівелюють норми права як основні правила поведінки, завдають своїми протиправними діями значної шкоди державному та столичному бюджетам, позбавляють територіальну громаду Києва невідчужуваної власності, підривають установлені принципи державного устрою та місцевого самоврядування. Він нагадав, що 11 червня 2009 р. Верховна Рада України ухвалила постанову (№1518-VI), взявши попередній звіт Тимчасової слідчої комісії до відома, звернувши увагу Президента України, Кабінету Міністрів України, Генпрокуратури та інших органів влади на «дії посадових осіб Київської міської ради та її виконавчого органу, які призвели до критичного стану медичної галузі, навколишнього природного середовища та техногенної безпеки столиці, некваліфікованого управління корпоративними правами та земельним фондом територіальної громади міста Києва, економічно необґрунтованого формування тарифів, знищення об'єктів культурної спадщини, недотримання вимог законодавства з питань служби в органах місцевого самоврядування».

М. Томенко також нагадав, що про необхідність проведення виборів 30 травня 2010 р. заявляв і Голова Верховної Ради України В. Литвин, проект постанови якого також зареєстрований у Верховній Раді. «Наразі цікаво, чи підтримає киян у боротьбі за повернення столиці України до статусу цивілізованого європейського міста Партія регіонів», – наголосив М. Томенко (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 18.01*).

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до статті 209 Земельного кодексу України» (щодо використання коштів).

Законопроектом (реєстр. №3231) пропонується до ст. 209 чинного кодексу внести зміни, якими «надати можливість місцевим радам використовувати кошти, що надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, не лише на освоєння земель для сільськогосподарських і лісогосподарських потреб, поліпшення відповідних угідь, охорону земель відповідно до розроблених програм та проектів землеустрою, а й на проведення інвентаризації земель та оплату проектів землеустрою» (*Офіційний*

веб-сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 19.01).

***

Верховна Рада подолала вето Президента на збільшення мораторію на продаж землі до 2012 р.

«За» проголосувало 366 депутатів.

Проголосували 151 «регіонал», 151 «бютівець», 16 «нунсівців», 27 комуністів, 20 «литвинівців», один позафракційний (*Українська правда (http://www.pravda.com.ua). – 2010. – 19.01).*

***

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про звільнення з посади члена Центральної виборчої комісії».

Народні депутати відповідно до п. 21 ч. 1 ст. 85 Конституції України звільнили з посади члена Центральної виборчої комісії А. Писаренка у зв'язку з досягненням 65-річного віку.

Відповідний законопроект зареєстровано за №4181 (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (http://portal.rada.gov.ua). – 2010. – 19.01).*

***

Верховна Рада відмовилась розглядати зміни до закону про вибори.

«За» проголосували лише 205 депутатів.

Як відомо, на включенні цього питання наполягав БЮТ, який хоче змінити норми про голосування на дому та внесення виборців у списки в день голосування.

Натомість депутат-«регіонал» О. Лукаш заявила, що БЮТ «боїться не закону про вибори, а самих виборів». Вона нагадала, що ОБСЄ та ПАРЄ радили Україні не змінювати закони під час виборів.

Партію регіонів підтримала КПУ (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 19.01).*

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України “Про вищу освіту”» (щодо питань студентського самоврядування).

Законом розширено повноваження та функції органів студентського самоврядування, встановлено квоту представництва студентів у колегіальних органах вищих навчальних закладів, уточнено питання щодо утворення та функціонування органів студентського самоврядування, конкретизовано сфери, форми та напрями їх діяльності.

Згідно з законом, органи студентського самоврядування отримують квоту в 10 % у складі Вченої ради вузу, що слугуватиме врахуванню інтересів студентства в процесі прийняття різноманітних рішень у навчальному закладі. Відповідно до

закону, процедура відрахування та поновлення на навчання осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі, має проводитися виключно за погодженням з органами студентського самоврядування.

Відповідний законопроект зареєстровано за №1280 (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 19.01).

***

Закон, що визначатиме орган та процедуру призначення суддів на адміністративні посади, скоріш за все, буде проголосований парламентом після завершення президентської кампанії. Про це заявив перший заступник Голови Верховної Ради України О. Лавринович в ексклюзивному інтерв'ю російській інформаційній агенції «Росбалт» напередодні дня голосування, коментуючи перебіг подій навколо провокацій щодо посади голови Вищого адміністративного суду України під час проведення президентської кампанії.

«До завершення цієї виборчої кампанії важко на це розраховувати. Утім, можна певною мірою стверджувати, що після виборів ми вирішимо це питання», – сказав О. Лавринович. При цьому, зауважив політик, «є два незалежних варіанти вирішення цього питання: у великому законопроекті про судоустрій та в малому законопроекті, що стосується виключно визначення органу, який призначатиме суддів. Обидва законопроекти ухвалені в першому читанні, тобто вийшли на «фінішну пряму». Таким чином, за словами О. Лавриновича, буде ліквідовано правовий вакуум щодо органу та процедури призначення суддів на адміністративні посади в судах, що триває від 2007 р. дотепер (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 19.01).

***

Фракція Комуністичної партії України звернулася до спікера В. Литвина з проханням поставити на порядок денний усі законопроекти в другому читанні.

Про це сказав народний депутат від КПУ А. Мартинюк.

«За»Особливу увагу треба звернути на закони про судоустрій у частині призначення адміністративних посад у судах», – зауважив він.

У свою чергу представник Президента в парламенті І. Попов наголосив, що В. Ющенко направив до Верховної Ради листа з проханням розглянути механізм призначення суддів на адміністративні посади, оскільки «лише Верховна Рада може врегулювати цей механізм (*Фундація «Відкрите суспільство»* (deputat.org.ua). – 2010. – 18.01).

***

Закон щодо забезпечення інвалідів автомобілями сфальсифіковано. Про це заявив депутат від фракції Комуністичної партії України А. Мартинюк.

Він запропонував Голові Верховної Ради В. Литвіну створити в парламенті

тимчасову слідчу комісію щодо розслідування фальшування законопроекту № 2740 щодо забезпечення інвалідів автомобілями. «Цим законом пропонувалось забезпечити безоплатну передачу автомобілів родинам інвалідів, які померли. Але саме це слово “безоплатно” якось дивно щезло з закону», – зауважив А. Мартинюк.

У зв'язку з цим депутат запропонував провести розслідування. «Якщо цей факт підтвердиться, треба порушити справу про зняття колеги В. Сушкевича з посади голови профільного комітету, адже саме він опікувався цим питанням». – наголосив він (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua). – 2010. – 18.01).*

***

Голова Комітету у закордонних справах О. Білорус провів зустріч з делегацією Комітету у справах Співдружності Незалежних Держав Раді федерації Федеральних зборів Російської Федерації на чолі з головою комітету А. Молчановим.

Делегація Верхньої палати парламенту Російської Федерації перебуває в Україні для спостереження за проведенням першого туру президентських виборів по лінії МПА СНД.

Під час розмови О. Білорус приділив особливу увагу пріоритетним напрямом українсько-російських двосторонніх відносин, підкреслив важливість подальшого їх поглиблення на основі взаємовигідного співробітництва. Голова комітету наголосив на обопільній зацікавленості у розвитку міжпарламентської співпраці. Він також ознайомив присутніх з діяльністю груп парламентського співробітництва двох держав і Міжпарламентської комісії Україна – Росія.

Під час зустрічі А. Молчанов зазначив, що двосторонні російсько-українські відносини характеризуються значним потенціалом і перспективами подальшого розвитку та висловив сподівання на майбутню плідну співпрацю (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 18.01).*

***

20 січня відбудеться засідання парламентського Комітету з питань охорони здоров'я, на якому розглядатиметься, зокрема, проект закону «Про проголошення території України вільною від генетично модифікованих організмів (ГМО)», внесений народним депутатом від Компартії України В. Даниленком.

Проектом Закону (№ 5286-1) передбачено проголошення території України вільною від ГМО.

Норми законопроекту забороняють діяльність, пов'язану зі створенням, випробуванням та впровадженням ГМО в обіг, а також виготовлення, продаж та імпорту ГМО і продуктів харчування, які вироблені з ГМО, або містять їх у своєму складі. За недотримання зазначених імперативних норм винні особи

притягатимуться до відповідальності.

Проектом закону передбачено дозвіл на дослідження ГМО виключно з науковою метою (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua)*). – 2010. – 18.01).

***

БЮТ **требує в четверг, 21 январа, подняти вопрос о создании Временной следственной комиссии по проверке законности присвоения резиденции «Межизгорье».** Об этом во время согласительного совета сообщил первый заместитель главы фракции БЮТ А. Кожемякин.

«Мы этого требовали уже неоднократно, поэтому прошу на четверг поставить этот вопрос на повестку дня», – сказал он (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*). – 2010. – 18.01).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Ющенко висловив глибокі співчуття родинам загиблих та особам, що постраждали від вибуху вранці 18 січня 2010 р. у приміщенні лікарні № 7 м. Луганськ.

«Схвильований цим трагічним випадком, я сьогодні надав доручення Генеральній прокуратурі України, Міністерству внутрішніх справ та Міністерству України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи у найкоротші терміни вжити необхідних заходів щодо з'ясування обставин цієї трагедії, причин та умов, які спричинили тяжкі наслідки, а також вжити конкретні дії щодо запобігання таких подій у подальшому», – наголосив глава держави.

Він додав, що чекає від місцевих органів виконавчої влади терміново зробити все можливе з надання матеріальної, моральної та фізичної допомоги постраждалим та їх сім'ям (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2010. – 18.01).

***

Президент В. Ющенко просить уряд надати необхідну допомогу родинам загиблих і потерпілим у результаті вибуху в луганській лікарні.

Про це йдеться в листі глави держави до Прем'єр-міністра Ю. Тимошенко, повідомляє прес-служба Президента.

«Прошу надати всю необхідну матеріальну, медичну і психологічну допомогу родинам загиблих та потерпілим», – зазначив він.

«Крім того, прохання невідкладно забезпечити проведення перевірок додержання законодавства з промислової та протипожежної безпеки, охорони

праці та поводження з вибухонебезпечними матеріалами в медичних закладах України та вжити необхідних заходів для усунення встановлених порушень», – ідеться в листі.

«Аналогічної роботи з надання родинам загиблих і потерпілим необхідної допомоги Президент також очікує від голови Луганської обласної державної адміністрації О. Антипова», – наголосила прес-служба (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 19.01).

***

Президент Украины В. Ющенко считает, что соглашение о приобретении россиянами контрольного пакета акций корпорации «Индустриальный союз Донбасса» является политическим. Об этом он заявил в эфире одного из украинских телеканалов.

«То, что произошло с ИСД – это далеко не экономическая сделка, это политическое соглашение. Убежден, соглашение, которое проработано накануне на самом высоком политическом уровне, как с украинской стороны, так и с российской стороны», – отметил, в частности, глава государства. «Это нечто вроде того, что у нас произошло в газовых сделках. Это те же яйца, только вид сбоку», – подчеркнул В. Ющенко. Президент Украины считает, что «через национальный закон такие угрозы дестабилизации целых экономических секторов можно было отрегулировать раз и навсегда». «Нельзя давать политическим провокациям проходить в тело экономики Украины и допускать ее глубокую эрозию», – резюмировал он. (*Regnum* (www.regnum.ru). – 2010. – 16.01).

***

Президент Украины В. Ющенко подписал указ № 25/2010 о расширении территории Карпатского биосферного заповедника с целью стабилизации экологической ситуации в бассейне реки Тиса, развития экотуризма и поддержки традиционного ведения хозяйства в высокогорье Украинских Карпат.

В частности, к территории Карпатского биосферного заповедника постановлено включить 4405,8 га земель государственной собственности, которые предоставляются заповеднику в постоянное пользование; 3103 га земель государственной собственности, которые были включены в состав Карпатского биосферного заповедника без исключения у землепользователей.

Кабинет Министров должен обеспечить внесение в шестимесячный срок в установленном порядке изменений в положение о Карпатском биосферном заповеднике в связи с расширением его территории; подготовку в течение 2010–2011 гг. материалов и решение в соответствии с законодательством вопросов относительно исключения и предоставления в постоянное пользование Карпатскому биосферному заповеднику 7508,8 га земель, а также разработку проекта землеустройства относительно земельных участков на территории

Карпатского биосферного заповедника, получение государственных актов на право постоянного пользования земельными участками в связи с расширением его территории.

Кроме того, правительство должно предусмотреть во время доработки проекта закона Украины «О Государственном бюджете Украины на 2010 г.» и подготовки проектов законов о Госбюджете Украины на следующие годы средства, необходимые для функционирования Карпатского биосферного заповедника с учетом расширения его территории (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2010. – 16.01).

***

Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко висловила співчуття родинам загиблих та постраждалих від вибуху балону з киснем у міській лікарні №7 міста Луганськ. «Я хочу висловити сум та жаль з приводу того, що недбалість окремого технічного персоналу призвела до смерті та травмування людей через вибух балону з киснем», – наголосила Ю. Тимошенко під час перебування на місці трагедії.

Прем'єр відзначила, що Надзвичайна урядова комісія зі встановлення причин вибуху в лікарні встановила, що подія відбулася через недбале транспортування технічними працівниками лікарні балонів з киснем.

Прем'єр-міністр зауважила, що урядова комісія поставила першочергове завдання перед усіма лікарнями країни перевірити дотримання правил безпеки при транспортуванні та експлуатації балонів з киснем.

Як відзначила глава уряду, на місці трагедії залишається міністр з питань надзвичайних ситуацій В. Шандра, разом з яким з Києва приїхала група фахівців, які володіють методиками рятування людей з-під завалів. Ю.Тимошенко заявила, що за свідченнями фахівців, які працювали в подібних ситуаціях, для визволення людей з-під завалів, співробітників МНС та інших силових структур на місці трагедії вдвічі більше, ніж необхідно.

Прем'єр-міністр відзначила, що рятувальні роботи ведуться пришвидшеними темпами, уся необхідна будівельна та інша техніка вже знаходиться на місці. Крім того, Ю. Тимошенко нагадала, що на позачерговому засіданні уряду виділено 20 млн грн для проведення рятувальних робіт, закупівлі необхідного медичного обладнання. Прем'єр-міністр підкреслила, що уряд виділить усі необхідні ресурси для відновлення роботи цієї лікарні.

Водночас Прем'єр-міністр заявила, що Генеральна прокуратура України порушила кримінальну справу з метою встановлення причин трагедії та з'ясування, дії яких посадовців призвели до цієї надзвичайної події (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 18.01).

***

Министерство иностранных дел Украины продолжает работу по

проработке механизмов доставки из Украины в Республику Гаити мобильного госпиталя для предоставления медицинской помощи пострадавшим от землетрясения. Об этом сообщает пресс-служба МИД Украины.

В то же время, контролируется вопрос эвакуации граждан Украины из зоны стихийного бедствия и предоставления им необходимой помощи.

По последней информации, 17 граждан Украины, которые находились на острове Гаити, были перевезены из г. Порт-о-Пренс (Гаити) в г. Нассау (Багамские острова) самолетом, задействованным исландской поисково-спасательной группой.

Министр иностранных дел Украины П. Порошенко поручил посольству Украины в США контролировать последующее возвращение наших соотечественников и, в случае необходимости, предоставить им помощь (**УРА-Информ (ura-inform.com)**). – 2010. – 16.01).

***

Глава Секретариата Президента В. Ульянченко заявляет, что решения судов, которые были вынесены в день голосования, могут повлиять на результаты выборов Президента. Об этом она заявила на брифинге в воскресенье, 17 января.

«Два решения суда, которые были вынесены (в воскресенье), могут повлиять на результаты избирательной кампании», – сказала В. Ульянченко.

Она отметила, что правовые коллизии возникают в связи с несовершенным законом «О выборах Президента».

По ее словам, этот закон дает возможность любому «заниматься опровержением в судах» (**УРА-Информ (ura-inform.com)**). – 2010. – 17.01).

***

Заместитель главы Секретариата Президента М. Ставнийчук считает, что действующий Президент В. Ющенко может стать отцом нации. Об этом она сообщила в эфире телеканала ТВі.

«По той системе ценностей, которую он (В. Ющенко) защищает, он действительно может выглядеть как отец нации, другой вопрос, что вокруг отца нации должна стоять действенная прагматическая команда», – отметила М. Ставнийчук.

В связи с этим она заявила, что, возможно, нужно изменить конфигурацию в команде Президента и создать новую тактику.

М. Ставнийчук также напомнила, что В. Ющенко всегда останется Президентом, поскольку этот статус присваивается пожизненно.

Она не исключила, что его команда пойдет на досрочные парламентские выборы, так как провести фракцию в Верховную Раду имеет шанс каждый, кто получил более 3 % голосов на этих президентских выборах.

Также М. Ставнийчук считает, что пока рано ставить точку на политической

карьеру В. Ющенко. По її словам, головне зараз – захистити все те, що він вистроїв для України (*Четверта Влада (www.4vlada.net)*. – 2010. – 18.01).

***

Генпрокуратура визнала незаконною відмову Кабінету Міністрів від підвищення розміру соціальних стандартів і призупинила дію постанови уряду, якою виплати пенсій та держдопомоги встановлюються на рівні 2009 р.

Відповідне рішення ухвалено Генпрокуратурою 15 січня (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2010. – 18.01).

ПОЛІТИКА

ЦИК искусственно задерживает обработки протоколов из западных областей, а разрыв между Ю. Тимошенко и В. Януковичем более чем в 10 % является искусственным и организован по указанию ЦИК, заявил доверенное лицо кандидата в Президенты Ю. Тимошенко в Ивано-Франковской области Ю. Романюк.

«Окружные избирательные комиссии в западных регионах Украины получили указание от ЦИК придерживаться протоколы с мокрыми печатями до 19 января», – цитує його прес-служба БЮТ.

Таким образом, по мнению Ю. Романюка, Партия регионов получит возможность манипулировать цифрами и демонстрировать гражданам свое превосходство над Ю. Тимошенко (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*. – 2010. – 18.01).

***

Блок В. Литвина не визнає вибори Президента. «Ми не визнаємо ці вибори. Ми вважаємо їх недемократичними і такими, що не відповідають волевиявленню громадян», – сказав депутат від Блоку Литвина О. Зарубінський в ефірі телеканалу «1+1».

Він повідомив, що Блок Литвина готовий подати до Верховної Ради проект постанови про перерахунок голосів у першому турі президентських виборів, а також готовий ініціювати ще одну постанову про визнання виборів такими, які не відповідають волевиявленню громадян.

О. Зарубінський вважає, що під час першого туру голосування були масові порушення, зокрема підкуп виборців, використання адміністративного ресурсу (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua)*. – 2010. – 18.01).

***

Председатель Партии регионов В. Янукович в ходе брифинга

прокоментировав попередні результати першого туру виборів Президента України. Отвечая на вопрос, как он оценивает результат кандидата в Президенты Ю. Тимошенко, лидер оппозиции, в частности, сказал: «Результаты этих выборов свидетельствуют о том, что избиратели проголосовали против действующей власти. Юлия Владимировна не хочет видеть реалии жизни. Она так и не научилась признавать свои ошибки и, самое главное, их исправлять. И люди это чувствуют. Они ей не доверяют. Поэтому, конечно, это для нее неприятно, но это уже факт» (*Харьковская областная организация Партии регионов (partyofregions.kharkov.ua).* – 2010. – 18.01).

***

Партія регіонів вимагає від правоохоронців розслідувати спроби втручання іноземних громадян у виборчий процес в Україні.

Про це з трибуни парламенту у вівторок, 19 січня, заявив «регіонал» В. Сівкович.

Він сказав, що кандидат у Президенти Ю. Тимошенко запросила в Україну збройні формування Грузії, «які могли тут спокійно набрати зброї, бо грузини під час президентства В. Ющенка, коли відкрили наші кордони, коли вигнали з Росії весь криміналітет, він весь приїхав сюди».

«Ми були на межі масових безпорядків, на межі введення надзвичайного стану. Готувався зрив виборів», – заявив В. Сівкович.

Він, зокрема, зазначив, що у день виборів «до Донецька і Луганська чартерними рейсами прибула значна кількість громадян Грузії, які намагалися проникнути на виборчі дільниці».

Він заявив, що Партія регіонів вимагає від СБУ, МВС, Прикордонної служби, Генпрокуратури, Служби зовнішньої розвідки «негайно провести розслідування викладених фактів, визначити, з якою метою громадяни України та інших країн намагалися втрутитися у виборчий процес у Луганській, Донецькій, Дніпропетровській областях» (*Українська правда (http://www.pravda.com.ua).* – 2010. – 19.01).

***

Лідер Партії регіонів В. Янукович обіцяє привести Україну в Європу сильною, незалежною країною.

Про це він заявив у Києво-Печерській лаврі 19 січня на святкуванні Водохрещення.

«Я хотів би, щоб мене почули усі – ті, хто голосував за мене, і ті, хто голосував за інших кандидатів: я поведу Україну європейським шляхом. Але ми прийдемо в Європу не злиденною, а сильною, незалежною країною, де панують європейські стандарти життя людей», – сказав він.

За його словами, Україна ввійде в Європу «як партнер, а не як прислужник».

В. Янукович також запевнив, що у випадку його обрання Президентом, він

відновить і відродить рівноправні партнерські відносини з Російською Федерацією.

«Політика України буде збалансованою, і на першому місці буде національний інтерес», – запевнив він, додавши: «Європейський шлях України буде чесним і чистим як водохресна вода» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 19.01).

***

У Партії регіонів підозрюють Прем'єра Ю. Тимошенко в державній зраді.

Про це заявила «регіонал» О. Бондаренко в ефірі телеканалу ICTV.

«Якщо брати до уваги розмову, яка нібито відбулася між Саакашвілі і Тимошенко..., я думаю, що у нас ще буде тимчасова слідча комісія парламенту з цього приводу... З одного боку, тоді була здійснена державна зрада, тому що були запрошені бойовики іноземної держави», – сказала вона.

«З іншого боку – це втручання у внутрішню політику іншої держави», – зазначила О. Бондаренко (*Українська правда (http://www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 19.01).

***

У період між першим і другим туром президентських виборів ситуація в Україні може вийти з-під контролю. Про це заявив європейський дипломат близькому до ЄС інтернет-виданню Єврообсервер.

«Ми значною мірою стурбовані можливою політичною нестабільністю в цій країні, що негативно позначиться на переговорному процесі з приводу підписання угоди про асоціацію між Євросоюзом та Україною у 2010 р.», – сказав він.

«З першим раундом все добре, але багато цікавих речей може відбутися до і після другого раунду (виборів)», – зазначив дипломат.

Видання наголошує, що існує декілька негативних сценаріїв розвитку політичної ситуації в Україні. Один з них – це поява кількох президентів.

Вищий адмінсуд, якому в цих суперечках буде належати вирішальний голос, має зараз двох голів, один з яких лояльний до лідера Партії регіонів В. Януковича, а інший – до Прем'єра Ю. Тимошенко.

Якщо виникне суперечка і один голова суду скаже, що справжній переможець – В. Янукович, а інший підтримає Ю. Тимошенко, то нинішній Президент В. Ющенко може заявити, що в умовах патової ситуації він все ще глава держави.

Спікер парламенту В. Литвин може також заявити, що він головний в умовах конституційної кризи, і при найгіршій ситуації суперечка загрожує вилитися у вуличні заворушення, пише видання (*Українська правда (pravda.com.ua)*. – 2010. – 18.01).

***

Партия регионов выделит 120 тыс. грн каждой семье погибших в

результате взрыва в больнице Луганска. Об этом сообщил лидер Партии регионов В. Янукович.

Он также сообщил, что все пострадавшие от взрыва получат от Партии регионов по 10 тыс. грн. По его словам, партия также оплатит лечение всем пострадавшим от взрыва (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua).* – 2010. – 18.01).

***

У Партії регіонів впевнені, що передання влади в Україні пройде мирно і пояснюють вуличні акції тим, що прихильники В. Януковича таким чином демонструють своє ставлення до результатів першого туру виборів. Про це заявив народний депутат від фракції Партії регіонів О. Лавринович.

«Проблем поки немає. Сподіваюся, що і не виникне, оскільки переконлива перемога нашого кандидата, сподіваюся, буде визнана не тільки в Україні і за її межами, але й кандидатом, який залишиться у статусі претендента на майбутнє», – зазначив О. Лавринович.

«Регіонал» висловив впевненість, що перешкоджання нормальному передаванню влади за результатами президентських виборів в Україні не буде. «Сподіваюся, що вона пройде спокійно, цивілізовано і без ексцесів», – зазначив він.

Відповідаючи на питання, навіщо в такому випадку морозити людей, О. Лавринович відповів: «Те, що зараз відбувається на цій акції, не означає, що готується протидія. Люди висловлюють своє ставлення до підсумків першого туру. Я гадаю, що це нормально» (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua).* – 2010. – 18.01).

ЕКОНОМІКА

Аналитический центр «УкрАгроКонсалт» с учетом состояния посевов озимых зерновых культур, ожидаемого уровня применяемых технологий и агрометеорологических условий, прогнозирует, что в 2010 г. Украина соберет меньше урожая зерновых, чем в 2009 г. – примерно 45 млн т.

Эксперты считают, что определяющими факторами будет худшее состояние озимых культур, большая их гибель в зимний период, а также ожидаемое недостаточное применение средств защиты растений, удобрений и техники из-за финансовых трудностей, так как перспективы кредитования на 2010 г. остаются не радужными.

По данным «УкрАгроКонсалта», в 2009 г. банки выдали аграриям 12 млрд грн кредитов, что почти в два раза меньше, чем в 2008 г. – 19,7 млрд грн.

По мнению банкиров, кредитование если и увеличится, то только во второй половине года и незначительно – буквально на 3–5 %, а основным источником

денег для аграриев в 2010 г. останутся средства, полученные от реализации продукции (*Весь Кировоград (www.kirovograd.net)*). – 2010. – 19.01).

***

Підприємства гірничо-металургійного та хімічного комплексу в I кварталі 2010 р. не будуть платити збір у вигляді цільової надбавки до тарифу на природний газ.

Відповідне рішення закріплене постановою Кабінету Міністрів № 1425 від 23 грудня 2009 р. про продовження пільг для металургів і хіміків на I квартал 2010 р. (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 18.01).

***

Фонд госимущества Украины (ФГИУ) отменил приватизацию 50,01 % акций ЗАО «Одесская киностудия», которые принадлежат государству. Об этом сообщает пресс-служба ФГИУ (Четверта Влада (www.4vlada.net)). – 2010. – 18.01).

***

Міжвідомча урядова комісія призупинила дію мита на імпорт російської аміачної селітри.

Рішення комісії набере чинності з 1 лютого і буде діяти до травня.

За інформацією видання, спочатку уряд планував зняти митні перепони для російської продукції на дев'ять місяців, але під тиском вітчизняних виробників добрий термін був скорочений до трьох місяців.

На думку джерел видання, в уряді, призупинити мито Кабмін вирішив у відповідь на продовження Кремлем дії квот на постачання українських труб до Росії (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 18.01).

***

Приватизація 2009 р. дала держбюджету менше 10 % планованої суми. Такі підсумки підбив Фонд держмайна.

Надходження до бюджету за цим показником становили 793,6 млн грн, або 9,3 % від встановленого державним бюджетом на 2009 р. завданням.

Проте фонд повідомляє, що вдалося перевиконати план надходжень від оренди та дивідендів, відповідно на 18 % і 44,8 %, перерахувавши до держбюджету 655,3 і 431,2 млн грн.

Усього ФДМ у минулому році забезпечив надходження до держбюджету 1,88 млрд грн при плані 9,35 млрд грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 18.01).

***

У грудні 2009 р. рівень безробіття в Україні зріс до 1,9 %. У листопаді

минулого року цей показник становив 1,8 %. Про це повідомляє Державний комітет статистики України.

Відповідно до оприлюднених даних, всього в грудні було офіційно зареєстровано 531,6 тис. безробітних українців (+19,4 тис. людей порівняно з листопадом). З них отримали допомогу з безробіття 408,6 тис. людей. Середній розмір допомоги становив 655,56 грн (*Західна інформаційна корпорація (zik.com.ua). – 2010. – 18.01).*

***

Инфляционные ожидания украинских бизнес-кругов в IV квартале 2009 г. существенно снизились. Об этом сообщил Национальный банк Украины со ссылкой на очередной опрос руководителей предприятий.

«В IV квартале существенно улучшились как макроэкономические ожидания предприятий, так и ожидания относительно перспектив собственного развития, хотя никакие оценки не достигли докризисного уровня... В последующие 12 месяцев рост потребительских цен прогнозируется респондентами на уровне 15,1 % против 17,5 % в предыдущем квартале», – указывается в сообщении.

Согласно сообщению, Нацбанк опросил 1245 предприятий во всех регионах страны, которые представляют экономику по основным видам деятельности.

Как сообщалось, за 2009 г. инфляция в Украине составила 12,3 %, тогда как в 2008-м – 22,3 %. Правительство прогнозирует замедление инфляции в Украине в 2010 г. до 9,7 %.

По данным НБУ, руководители предприятий ожидают роста объема реализации продукции как на внутреннем, так и на внешнем рынках. Помимо этого, оценки спада инвестиционной активности продолжили смягчаться второй квартал подряд.

В то же время рост занятости не ожидается пятый квартал подряд, хотя негативные ожидания также смягчились.

Участники опроса также прогнозируют рост потребности в заимствованиях: использование кредитных ресурсов предприятиями наиболее сдерживается высоким уровнем процентных ставок по кредитам, короткими сроками кредитования и несовершенством механизма залогов.

Неизменность курса гривни к доллару США прогнозируют 33,3 % респондента против 16,5 % в III квартале прошлого года. Однако большинство участников опроса ожидает девальвации гривни в ближайшие 12 месяцев: к доллару – 58,6 % респондентов, к евро – 64,2 % (*Перший Діловий канал (www.fbc.net.ua). – 2010. – 18.01).*

***

Объем розничного товарооборота предприятий, осуществляющих деятельность по розничной торговле и ресторанному хозяйству, за январь – декабрь 2009 г. составил (в сопоставимых ценах) 229,9 млрд грн, что на 20,6 %

меньше по сравнению с аналогичным периодом 2008 г. Об этом свидетельствуют данные Госкомстата Украины (PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 18.01).

***

Угледобывающие предприятия Украины в 2009 г. сократили добычу угля на 7 % по сравнению с 2008 г. – до 72,219 млн т, по данным Министерства угольной промышленности Украины.

В 2009 г. добыча коксующегося угля снизилась на 4,3 % и составила 25,494 млн т, энергетического – на 8,4 % – 51,018 млн т. Показатели по предприятиям Минуглепрома Украины сократились более существенно, чем по отрасли в целом. Добыча упала на 15,3 % – до 38,44 млн т из-за снижения спроса. Коксующегося угля добыто на 10,9 % меньше – 9,134 млн т, энергетического – на 16,6 % – 29,306 млн т. В 2008 г. Украина увеличила добычу угля на 3 % – до 77,6 млн т (*НОВОСТИ.dn.ua (novosti.dn.ua). – 2010. – 18.01).*

***

Заборгованість підприємств комунальної теплоенергетики перед компанією «Газ України» за спожитий з початку нового опалювального сезону природний газ перевищила 2,3 млрд грн.

Про це йдеться в повідомленні прес-служби компанії.

За даними оперативного моніторингу «Газу України», у поточному опалювальному сезоні найбільші борги за спожитий природний газ мають теплокомуненерго Дніпропетровської, Донецької, Харківської, Луганської, Запорізької, Київської, Львівської областей, а також АРК.

Рівень розрахунків більше 90 % мають тільки теплопостачальні підприємства Чернівецької області.

Прес-служба також відзначає, що заборгованість за газ ВАТ «Київенерго» перед «Газом України» за 2009–2010 рр. перевищила 1,34 млрд грн.

При цьому борги теплопостачальних підприємств за газ, спожитий протягом минулого опалювального сезону (2008/2009 рр.), становлять 1,96 млрд грн за рівнем розрахунків у 78 %.

У той же час компанії відзначають, що за підсумками проведених з метою поліпшення дисципліни розрахунків за газ виробничих нарад, керівники підприємств і місцевих органів влади взяли на себе гарантійні зобов'язання погасити заборгованість, накопичену в минулому й нинішньому опалювальних сезонах (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 18.01).*

***

Україна у 2009 р. скоротила експорт електроенергії на 49,2 %, або на 3 млрд 867,9 млн кВт-год, порівняно з 2008 р. – до 4 млрд 0,3 млн кВт-год.

Такі дані наводяться в повідомленні прес-служби Міністерства палива та

енергетики.

Згідно з повідомленням, дворазове падіння обсягів поставок обумовлено, головним чином, втратою одного з основних зовнішніх ринків збуту – Молдови, влада якої наприкінці 2008 р. вирішила замістити українську електроенергію на внутрішньому ринку електроенергією, виробленою на Молдавській ГРЕС (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 18.01).*

***

Авіабудівна компанія «Мотор Січ» уклала контракт з військово-повітряними силами Індії обсягом 110 млн дол. на модернізацію двигунів AI-20 військово-транспортних літаків Ан-32, які експлуатуються індійськими військовими.

Відповідно до укладеного в кінці грудня 2009 р. і розрахованого на три роки контракту, український партнер забезпечить модернізацію 100 двигунів AI.

Реалізація контракту почнеться до кінця року (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 18.01).*